

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1150/22-U

Název	Základní škola Ústí nad Labem, Hlavní 193, příspěvková organizace
Sídlo	Hlavní 193, 403 31 Ústí nad Labem
E-mail	skola@zsmojzir.cz
IČO	44555211
Identifikátor	600085619
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karel Bendlmajer
Zřizovatel	Statutární město Ústí nad Labem
Místo inspekční činnosti	Hlavní 193, 403 31 Ústí nad Labem
Inspekční činnost na místě	17. 10. 2022 – 20. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Ústí nad Labem, Hlavní 193, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V základní škole se k 30. 9. 2022 vzdělávalo 404 žáků ve 20 běžných třídách a 32 dětí ve dvou přípravných třídách, včetně 12 dětí s odkladem povinné školní docházky. K termínu inspekční činnosti škola evidovala 67 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jednoho žáka s odlišným mateřským jazykem. Podle individuálního vzdělávacího plánu se vzdělávalo 19 žáků. Zájmové vzdělávání bylo poskytováno 75 účastníkům ve třech odděleních školní družiny. Základní vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Na jedné lodi“. Škola je součástí sídlištní výstavby s převahou obyvatelstva se sociokulturním znevýhodněním, jejímž důsledkem je velká migrace rodin v rámci republiky i mimo ni. Škola tak řeší časté, mnohdy opakované přestupy žáků.

Další informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách školy www.zsmojzir.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelem zpracovaná koncepce rozvoje vychází z pravidelné analýzy vzdělávacích výsledků a aktuálních potřeb školy. Vzhledem ke specifické lokalitě, v níž se škola nachází, je dlouhodobě velké úsilí věnováno snaze o efektivní spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Kvalitu poskytovaného vzdělávání pozitivně ovlivňuje nastavená spolupráce asistentů pedagoga a průběžně zlepšované materiálně technické podmínky pro vzdělávání. Příležitost pro zlepšení má vedení školy v oblasti řízení pedagogických procesů, zejména poskytování efektivní zpětné vazby a metodické podpory pedagogickým pracovníkům na základě pravidelné hospitační činnosti.

Začínajícím pedagogům je potřebná podpora poskytována přidělením mentora a konzultacemi s vedením školy i v rámci metodických sdružení. Vzájemné hospitace realizují pravidelně začínající pedagogové a jejich uvádějící učitelé, ostatní pedagogové nejsou pro realizaci tohoto záměru vedení školy dostatečně motivováni. Další vzdělávání pedagogických pracovníků úplně neodpovídá potřebám školy, v nadcházejícím období je třeba se zaměřit zejména na vzdělávání v oblastech formativního hodnocení a diferenciaci výuky.

Oblast výchovného poradenství a prevence rizikového chování je zabezpečena fungujícím týmem pracovníků školního poradenského pracoviště. Poradenské služby zajišťují dvě výchovné poradkyně v úzké součinnosti se školní speciální pedagožkou, školní psycholožkou a dvěma školními metodičkami prevence. Ve škole zároveň působí tři školní asistenti a 22 asistentů pedagoga, které se podařilo zajistit do všech tříd včetně přípravných. Školní poradenské pracoviště jim poskytuje metodickou podporu i koordinuje jejich činnost.

Materiálně technické podmínky školy umožňují úspěšnou realizaci školního vzdělávacího programu. Žáci jsou vzděláváni v esteticky a výukově podnětném prostředí. Od poslední inspekční činnosti se podařilo vybudovat venkovní učebnu s potřebným zázemím, rekonstruovány byly také některé odborné učebny. Zapojením školy do bohaté projektové činnosti se daří doplňovat digitální techniku a učební pomůcky, které pedagogové efektivně využívají ve výuce. Přínosná pro vzdělávání je spolupráce se sociálními partnery. Dlouhodobě na velmi dobré úrovni je partnerství s poradenskými pracovišti v regionu. Funkční a prospěšná je spolupráce s Policií ČR, Městskou policií, organizací Člověk v tísni, Diakonií aj.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídka základní školy je vhodně doplňována četnými tematickými projekty („Normální je nekouřit“, „Recyklohraní“, „Třídní dny“ aj.), a aktivitami zaměřenými na dodržování zdravého životního stylu, řešení krizových situací, na rozvoj pohybových dovedností, které účinně napomáhají rozvoji klíčových kompetencí žáků, kladně ovlivňují jejich osobnostní rozvoj a přispívají k dobré atmosféře v třídních kolektivech.

K postupné socializaci a adaptaci dětí na školní prostředí významně přispívá vzdělávání ve dvou přípravných třídách. Vhodnou formou jsou děti vedeny k dodržování nastavených pravidel, ke spolupráci, respektování jedince v kolektivu, udržování pořádku a dokončování zadané práce. Vzdělávání dětí v přípravných třídách je dobrým předpokladem rozvoje učebních návyků potřebných pro úspěšné zvládnutí začátku povinné školní docházky. Při hospitacích v přípravných třídách učitelky společně s asistentkami děti vhodně aktivizovaly, efektivně zvolenými metodami rozvíjely jejich vzdělávací potenciál a kreativitu i jistotu v sebeobslužných dovednostech. Vzájemnou komunikaci a spolupráci dětí v třídním kolektivu usnadňovaly vhodně zvolené didaktické postupy. Dětem byl poskytnut přiměřený čas pro plnění úkolů i potřebnou relaxaci.

V hospitovaných hodinách v základní škole vyučující vytvářeli příjemnou pracovní atmosféru a v jejich úvodu žáky vhodně aktivizovali. Naplnění vzdělávacího cíle, kterého by měli žáci ve výuce dosáhnout, však v závěru hodiny ověřila jen část pedagogů. Na obou stupních základního vzdělávání byla potřebná diferenciací úkolů zadávaných žákům dle jejich vzdělávacích potřeb, dosahovaných výsledků či zájmu zaznamenána pouze výjimečně, většina žáků plnila obsahem, typem, rozsahem i náročností shodné úkoly. Menší pozornost věnovali učitelé rozvoji komunikativních dovedností žáků. Ve většině zhlédnutých hodin žáci odpovídali jednoslovně, nebo nebyli ke komunikaci vedeni vůbec.

Ve třídách 1. stupně učitelky vhodně kombinovaly frontální výuku se skupinovou, párovou či samostatnou prací. Střídáním činností a zařazováním didaktických her se jim dařilo žáky průběžně aktivizovat, účelně byly zařazovány také relaxační chvilky. Významná pozornost byla věnována správnému vyjadřování žáků, v případě řečových obtíží jim byla poskytována účinná pomoc či korekce. Prostřednictvím didaktických pomůcek byla účelně podpořena názornost výuky. Náročnost učiva byla přiměřená věku a schopnostem žáků. V závěru části sledovaných hodin učitelky rozvíjely hodnotící dovednosti žáků, poskytly potřebný čas pro žakovskou sebereflexi. Vrstevnické hodnocení a potřebná reflexe naplnění stanoveného cíle však byly zaznamenány ojediněle.

Ve vyučovacích hodinách na 2. stupni převládala frontální výuka, v některých hospitovaných hodinách však nekázeň či nesoustředění žáků výrazně snižovaly efektivitu zvolených didaktických postupů a metod. V převažujících formách frontální práce byl kladen důraz na procvičení a upevnění základního vzdělávacího obsahu. Asistenti pedagoga ve výuce efektivně s vyučujícími spolupracovali a často poskytovali pomoc nejen žákům s potřebou podpůrných opatření, ale i žákům ostatním. Většina vyučujících nevytvořila žákům dostatek prostoru pro formulování zpětné vazby, která by poskytla informace o efektivitě učení a naplnění vzdělávacího cíle. Jen výjimečně měli žáci možnost rozvíjet vlastní a vrstevnické hodnocení. Minimálně byla do výuky zařazena skupinová práce, která by poskytla žákům příležitost pro spolupráci a podporovala jejich diskuzi při plnění zadaných úkolů. Shrnutí poznatků v závěru vyučovacích hodin většinou realizovali pedagogové nebo neproběhlo vůbec.

Didakticky zdařilá byla výuka anglického jazyka ve třetím a osmém ročníku. Jasně stanovený cíl i způsob vedení výuky výhradně v anglickém jazyce výrazně přispívaly

k rozvoji komunikačních dovedností žáků, hodina ve třetím ročníku byla velmi dynamická a podporovala konverzační pohotovost žáků. Žáci se aktivně do výuky zapojovali, procvičovali slovní zásobu a osvojené znalosti i dovednosti uplatňovali v reálných situacích.

Prostory školní družiny jsou vybavené vhodným nábytkem s velkým množstvím her, stavebnic, hraček a materiálu pro rukodělné činnosti. Interiéry jsou vyzdobeny žákovskými pracemi, působí upraveně a esteticky. Nabízené činnosti v jednotlivých odděleních poskytovaly účastníkům dostatek příležitostí k individuálnímu rozvoji tvořivosti a k aktivnímu i pasivnímu odpočinku.

Vzhledem k lokalitě, v níž se škola nachází, je velká pozornost věnována zapojení žáků do volnočasových aktivit. Na četné projektové činnosti školy a pořádání řady akcí vyplňujících volný čas žáků se aktivně podílí většina pedagogů školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální a skupinové výsledky vzdělávání ve škole zjišťují pedagogové obvyklými evaluačními nástroji (písemné práce, ústní zkoušení, výstupy praktických činností). Každé čtvrtletí zadávají učitelé žákům v hlavních předmětech kurikula písemné práce, kterými zjišťují znalosti a dovednosti za dané čtvrtletí. Výsledky těchto prací vyhodnocují a následně se v hodinách zaměřují na nejčastější nedostatky. Výsledky vzdělávání jsou čtvrtletně analyzovány a projednávány pedagogickou radou. I když jsou průběžně přijímána opatření k předcházení školní neúspěšnosti (zapojení do Národního plánu doučování, individuální konzultace, „kroužek“ odpolední přípravy na výuku) včetně uplatňování podpůrných opatření poskytovaných žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, plošné zlepšení vzdělávacích výsledků žáků zatím zaznamenáno nebylo. Přínos zvolených podpůrných strategií se projevuje pouze u jednotlivců. U části žáků jsou jejich vzdělávací výsledky negativně ovlivněny i neochotou zákonných zástupců spolupracovat se školou. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách, při individuálních schůzkách a v rámci školního informačního systému.

Činnost školního poradenského pracoviště efektivně koordinuje výchovná poradkyně pro 2. stupeň. Vzájemná součinnost, pravidelné porady, způsob sdílení informací s vyučujícími i nastavený systém poradenských služeb včetně delegování rozsahu i příslušné odpovědnosti za specializované činnosti jsou plně funkční. Účinnost poskytované podpory včetně uplatňování podpůrných opatření jsou průběžně sledovány, analyzovány a hodnoceny. Kromě výuky podle individuálních vzdělávacích plánů, využívání speciálních pomůcek a personální podpory je žákům poskytována pedagogická intervence včetně plánů pedagogické podpory. Třináct žáků dochází na předmět speciálně pedagogické péče. Škola se podařilo zajistit pozici školní psycholog, která realizuje zejména individuální konzultace se žáky s výchovnými obtížemi i jejich rodiči, školní psychologka poskytuje potřebnou podporu také vyučujícím těchto žáků. Systém kariérového poradenství žákům efektivně pomáhá při volbě dalšího vzdělávání, či jejich profesního zaměření. Všichni žáci, kteří ve školním roce 2021/2022 odevzdali přihlášky, byli na zvolené obory vzdělání přijati. Škola však má zkušenosti, že ve většině případů žáci středního vzdělávání v jeho průběhu zanechávají. V kvalitě poskytovaných poradenských služeb se pozitivně odráží dlouhodobá efektivní spolupráce školy s poradenskými zařízeními.

V oblasti primární prevence škola realizuje tematicky zaměřené třídní dny a metodické hodiny, řadu programů, besed, přednášek či exkurzí zaměřených na problematiku šikany, kyberšikany, častými tématy jsou agresivita, vulgarismy, vandalismus, sexuální obtěžování

a řada dalších. Pravidelně je analyzován vývoj třídních kolektivů, škola do svých plánů zařazuje aktivity na podporu a rozvoj pozitivního třídního klimatu. V 6. ročníku proběhly na počátku školního roku adaptační aktivity, ve 3. ročníku byl ve školním roce 2021/2022 zahájen dlouhodobý preventivní program na podporu pozitivních vztahů žáků ve třídě. Účinnost preventivní strategie a plnění školního preventivního programu jsou pravidelně vyhodnocovány a následně aktualizovány. Rizikové chování žáků škola řeší bezodkladně, v případě závažnějšího problému následuje bezprostřední intervence a individuální projednání dalšího postupu se zákonnými zástupci žáků, ve složitějších případech škola postupuje v součinnosti s Odborem sociálně právní ochrany dětí i s Odborem přestupkových agend Magistrátu města Ústí nad Labem. I přes uvedené preventivní aktivity školy a cíleně zaměřené programy počet žáků s problematickou školní docházkou i nežádoucím chováním neklesá, oba jevy naopak nabývají na počtu i intenzitě.

Závěry

Vývoj školy

Průběžně se zlepšují materiální podmínky pro vzdělávání (venkovní učebna s botanicou zahradou, odborné učebny, vybavení ICT). Zásadní nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti (nesoulad školního vzdělávacího programu pro základní a předškolní vzdělávání s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy) byly odstraněny. Vedení školy se stále nedaří získat kvalifikované pedagogy pro výuku některých předmětů (anglický jazyk, chemie). Přetrvávají nedostatky v poskytování efektivní metodické podpory pedagogům, zejména v jejich pravidelném vedení žáků k hodnoticím dovednostem.

Silné stránky

- Výuka v přípravných třídách efektivně připravuje děti k nástupu do základního vzdělávání a usnadňuje jejich adaptaci na školní prostředí.
- Účinná koordinace činností, systematická práce členů školního poradenského pracoviště a uplatňování podpůrných opatření významně přispívají k úspěšnému naplňování cílů v oblasti společného vzdělávání.
- Rozsáhlá projektová činnost a projektové vyučování výrazně ovlivňují osobnostní rozvoj žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Metodická podpora poskytovaná pedagogům není dostatečně účinná pro zlepšení vzdělávacího procesu.
- Nepravidelně využívaná reflexe cílů v závěru výuky neumožňuje pedagogům ani žákům účinnou zpětnou vazbu o míře zvládnutého učiva a dosahovaném učebním pokroku.
- Vzdělávací nabídka není dostatečně diferencována podle individuálních předpokladů jednotlivých žáků.
- Pedagogové málo využívají ve výuce metody podporující komunikativní dovednosti žáků; žáci nejsou systematicky vedeni k rozvoji hodnoticích dovedností

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Na základě pravidelné hospitační činnosti poskytovat pedagogům účinnou zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce a následně přijímat vhodná opatření ke zlepšení.

- Další vzdělávání pedagogů zaměřit na vzdělávací akce s tématy diferenciacce výuky, formativní hodnocení, inovativní vzdělávací strategie. Sledovat jejich dopad na kvalitu výuky a vzdělávací výsledky žáků.

Podporovat u žáků rozvoj komunikativních dovedností a poskytovat jim pravidelnou zpětnou vazbu o míře naplnění vzdělávacích cílů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina č. j.: MMUL/OMOS/PTO/60619/2019/PodhH vydaná s účinností od 1. 5. 2019 včetně Přílohy č. 1
2. Jmenování ředitelem základní školy s účinností od 1. 7. 2002 včetně Potvrzení do funkce ředitele školy (ze dne 12. 6. 2012) a Oznámení o trvání vedoucího pracovního místa ředitele školy (ze dne 15. 3. 2018)
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení (ze dne 14. 10. 2022)
4. Výkaz o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2021 a 30. 9. 2022
5. Výkaz o základní škole (M 3) podle stavu k 30. 9. 2021 a 30. 9. 2022
6. Výkaz o školní družině (Z 2-01) podle stavu k 31. 10. 2021
7. Koncepce rozvoje školy ze dne 25. 8. 2021
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2021/2022, 2022/2023 včetně hospitačních záznamů
9. Organizační řád školy s účinností od 1. 4. 2021 včetně organizačního schématu
10. Aktuálně platný školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Na jedné lodi“
11. Aktuálně platný školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
12. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s platností od 1. 9. 2022
13. Školní řád s účinností od 1. 9. 2022 včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
14. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 2. 9. 2013
15. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování vedená k datu inspekční činnosti
16. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 do termínu inspekční činnosti
17. Plán DVPP 2022/2023
18. Školní matrika, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
19. Třídní knihy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022

21. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-87/14-U (ze dne 12. 2. 2014)
22. Webové stránky školy: www.zsmojzir.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ilona Hronová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kamila Havlíčková, školní
inspektorka

Ing. Bc. Monika Součková, školní
inspektorka

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.